

'POSITIEVE RESULTATEN MET VOCHTIG VOER VOOR LEGHENNEN'

Bart en Ellie van Stiphout uit het Brabantse Uden werken al ruim vijf jaar met het SOLIQ-concept; vochtig voer voor leghennen. „Het grote voordeel is dat elke hen dezelfde voedingsstoffen binnenkrijgt. Dat geeft uniforme koppels die gemakkelijker te managen zijn en beter presteren.”

Met SOLIQ mengt de pluimveehouder droog kernvoer met een nutriëntrijke, vloeibare legmix tot een smakelijk mengsel. Dit mengsel is licht vochtig, maar 'droog' genoeg voor een probleemloos transport door de voerlijn. Het mengsel wordt samengesteld uit een droog kernvoer en een vochtrijke legmix. Drie partijen, Agrifirm, Bonda en Roxell hebben gezamenlijk het nieuwe concept ontwikkeld, wat zij in september 2013 introduceerden als het nieuwe voeren. Nieuw, omdat in de legpluimveehouderij droog voer de norm is en SOLIQ is het eerste concept waarin vochtrijke voeders verwerkt zijn. De naam zegt het al: SOLIQ van solid (solide, vast) en liquid (vloeibaar). Agrifirm ontwikkelde het kernvoer en het proces startte op Agrifirm Innovation Center op proefboerderij Laverdonk. Bonda, specialist in vochtrijke voeders, stelde de vochtrijke legmix samen uit vloeibare bijproducten. Roxell, producent van automatische voer- en drinksystemen, ontwikkelde een gepatenteerde doseer- en mengtechniek. Van Stiphout was het eerste praktijk-

testbedrijf en vanaf het begin betrokken bij ontwikkelingen en testen.

Praktische uitvoerbaarheid

Van Stiphout heeft twee stallen met volièrehuisvesting voor in totaal 70.000 leghennen. Bart: „We zijn halverwege een koppel gestart met een stal met vochtig voer en de tweede stal met standaardvoer. Het heeft wat tijd gekost om het systeem goed te ontwikkelen.” Wat de techniek van dit concept zo bijzonder maakt is een eenvoudige oplossing; het droge voer en de vochtrijke mix komen pas in de stal bij elkaar. Een apart transport- en doseersysteem voegt via ventielen in de stal de juiste hoeveelheid vloeibare legmix bij het droge kernvoer in de voerlijn. Tijdens het transport in de spiraalvoergoot worden de twee componenten gemengd. Bij een voersysteem met een voergoot met een sleepketting werkt dit concept niet. Bart van Stiphout: „Wij hadden al een spiraalvoersysteem. Het vochtige voer is zwaarder waardoor de motoren te licht waren om het rond te krijgen. Ook was het

voer in elke voerlijn te krijgen.” Van Stiphout werkte eerst met motoren van 32 meter per minuut. „Met 20 meter per minuut werkt het prima. Alle technische problemen zijn opgelost.”

De leghennen krijgen 5 of 6 voerbeurten per dag. Leghennen pikken het liefst de grove delen het eerst uit het voer. In het licht vochtige mengsel plakken de fijne en grove korrels aan elkaar. Daardoor krijgt elke kip dezelfde voedingsstoffen binnen. Marleen van Hoof, adviseur legpluimvee Agrifirm: „De eerste twee voerbeurten voegen we circa 20% natte legmix toe. In de legmix worden reststromen uit de levensmiddelenindustrie verwerkt. Bonda stelt een mix samen die speciaal is afgestemd op de behoeften van leghennen. Bij de derde en vierde voerbeurt is de voerlijn niet leeg en wordt de verhouding aangepast. Gemiddeld over de dag krijgen de hennen ongeveer 16% legmix.” Bart van Stiphout: „Het voer is niet zo nat als mensen denken. Het lijkt op pannenkoekenbeslag, is donkerder van kleur en de fijnere delen zitten vastgeplakt aan de grovere delen.” Marleen vult aan: „Het drogestofgehalte van het compleet mengsel is ongeveer 80 procent. Je kunt het vochtige voer in je hand in elkaar knijpen tot een bal, maar ook gemakkelijk weer uit elkaar rijven.”

Bart: „Een van de veel gestelde vragen is het ontstaan van schimmelvorming en roest. Bij de laatste voerbeurt wordt het hele systeem gespoeld om het doseersysteem los te houden en alle achtergebleven vliesjes etc. te verwijderen. Elke dag komt de voergoot helemaal leeg. Hierdoor blijft er geen vocht achter en is het risico op extra roestvorming minimaal.”

Met SOLIQ mengt de pluimveehouder droog kernvoer met een nutriëntrijke, vloeibare legmix tot een smakelijk mengsel

Bart van Stiphout

Positieve resultaten

Het huidige koppel Lohmann Brown Classic is 50 weken oud en afkomstig van een opfokbedrijf. „We zijn direct vanaf opzet op 17 weken gestart met SOLIQ”, vertelt Bart. „Managementtechnisch is dat moeilijker, omdat de voergift van 70 naar 120 gram gaat. De percentages moeten continue aangepast worden; dat geeft meer werk en je moet het goed controleren.” Marleen: „Het voeren moet dan eerst storingsvrij lopen en daarna voeren we de percentages vochtig voer op. We sturen op technische resultaten en de prijzen van de grondstoffen.” Volgens Bart en Ellie merk je niets aan de mest in de stal. „De mest is goed.” Het vochtig voer lijkt positief te werken op de darmgezondheid waarschijnlijk door de zuurtegraad van de legmix.

De ervaring van Bart is dat hoe eerder je met SOLIQ voeren begint, hoe meer effect het heeft. „Het voer is gelijkmatiger verdeeld, dus de kippen pikken minder selectief. De hennen groeien beter door en het koppel ontwikkelt uniformer. En een goede start is het halve werk.” Marleen vult aan: „Uniformere koppels kippen houden langer een hoog legpercentage vast. Dat betekent meer eieren per hen en een efficiëntere voerbenutting.” De resultaten bij van Stiphout laten dat ook zien. Gemiddeld rapen ze met SOLIQ-voer 5 eitjes meer, die 0,5 gram zwaarder zijn en de uitval is lager.” Bart: „De kippen met het vochtig voer rea-

geren beter op de hoge temperaturen. De voeropname bij warmer weer is beter; de kippen eten beter door en hebben minder last van de warmte. De productie blijft goed op niveau. Maar de duidelijkste verschillen zie je na 50 weken leeftijd. De hennen die SOLIQ krijgen zijn dan 100-150 gram zwaarder. Het koppel is uniformer en het eigewicht is iets hoger. Het verschil in legpercentage zie je pas na 45 weken.” Marleen: „De voerconversie is de hele ronde bij de stallen met vochtig voer 2 tot 3 punten lager.” Het zittende koppel is het eerste koppel waar beide stallen vochtig voer krijgen. „We hebben de afgelopen jaren de resultaten gezien en de kinderziekten met de installaties zijn verholpen dus dat durfden we wel aan”, lacht Ellie van Stiphout. Van Hoof concludeert: Met de betere productiviteit, lagere uitval aan het einde van de ronde, betere voerbenutting en daarnaast een voordeel van 10 cent voerkosten per hen komt ze op gemiddeld 45 cent per hen. „Maar voor alleen het financiële voordeel moet je het niet doen”, voegt ze toe. „Het vraagt een andere manier van werken, en dat moet je willen.”

Duurzaam voeren

Vochtig voeren heeft voordelen voor het welzijn van de hennen. Doordat het voer smakelijk is en alle dieren dezelfde nutriënten binnenkrijgen, heeft vochtige voeding een gunstig effect op de gezondheid en ont-

wikkeling van de hennen. Daarnaast is de CO₂-uitstoot (carbon footprint) 5,1 procent lager dan bij standaard voeding omdat SOLIQ 11 procent meer co-producten en 12 procent minder soja bevat. Agrifirm heeft inmiddels drie legbedrijven en een vermeerderingsbedrijf die SOLIQ voeren. „Bedrijven moeten hiervoor investeren en daar is de markt nu niet naar. Maar er komen betere tijden.”

Monique van Loon –van Duijnhoven, AgriContent

In het licht vochtige mengsel plakken de fijne en grove korrels aan elkaar. Daardoor krijgt elke kip dezelfde voedingsstoffen binnen